

4

Kaupunginsairaalan sairaansijojen vähentäminen

Pöydälle 03.09.2013

HEL 2013-010836 T 05 04 00

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen, että Kaupunginsairaalan sairaansijojen määrää vähennetään 25 sairaansijalla 1.11.2013 alkaen niin, että Kaupunginsairaalan sairaansijojen määräksi jää 729. Muutos toteutetaan sulkemalla Herttoniemen sairaalan osasto 3.

Esittelijä

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön 4 §:n 18 momentin mukaan sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtäviin kuuluu vahvistaa sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä. Terveystoimilain 67 §:n mukaan laitoshoidolla tarkoitetaan hoitoa ja kuntoutusta sairaalan, terveyskeskuksen tai muun terveydenhuollon toimintayksikön vuodeosastolla tai sitä vastaavissa olosuhteissa.

Helsingissä sairaansijojen suhteellinen määrä on muita kuntia suurempi. Sosiaali- ja terveystoimen käyttösunnitelmassa 2013 on todettu, että palvelurakennemuutosta jatketaan siirtämällä painopistettä kotona asumista tukeviin palveluihin.

Sosiaali- ja terveystoimen on talousarvioesityksessään 2014 todennut, että palvelurakenteen keventäminen toteutetaan turvaten samalla hoitoketjujen sujuvuus. Palveluketjujen sujuvuuksia sairaalapaikkoja vähennetään asteittain, ja vapautuvia voimavaroja kohdennetaan osittain muihin kotona asumista tukeviin palveluihin.

Palveluketjujen toiminta on tehostunut. Sekä siirtoviiveitä kokonaisuudessaan että siirtoviivehoitopäivämaksuihin johtaneita siirtoviiveitä on kertynyt selvästi vähemmän kuin vuoden 2012 vastaavana ajanjaksona. Samoin odotusajat pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoitoon ovat lyhentyneet ja odottajien määrä on vähentynyt. Myös alle 65-vuotiaiden monisairaiden palveluasuminen on järjestynyt aiempaa paremmin.

Talousarvioesityksessä 2014 on sitouduttu vähentämään Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen käytössä olevia (mukaan lukien Oulunkylän kuntoutussairaala) sekä Terveys- ja päihdepalvelujen somaattisia sairaalapaikkoja asteittain yhteensä vähintään 50:llä vuoden 2014 aikana. Paikkojen kokonaismäärä on tällä hetkellä 1145.

Toimenpiteen kustannusvaikutukseksi on talousarvioesityksessä arvioitu noin 1,5 milj. euroa vuonna 2014.

Tilankäyttösuunnitelman 2013-2023 mukaisesti sosiaali- ja terveysvirasto luopuu Herttoniemen sairaalan kiinteistöstä viimeistään vuoteen 2022 mennessä. Sairaaloiminnan osalta kiinteistöstä luopuminen aloitetaan asteittain vuoden 2013 lopusta alkaen sulkemalla Herttoniemen sairaalan osasto 3.

Tavoitteena on myös, että kaikilla sairaalaosastoilla sairaanhoitajien osuus hoitohenkilökunnasta on 70 % ja perus- ja lähihoitajien osuus 30 %. Akuuttihoitossa tarvitaan sairaanhoitaja jokaisessa työvuorossa jokaisella sairaalaosastolla, ja pienemmällä sairaanhoitajien osuudella sitä ei aina voida turvata. Kaupunginsairaalan muissa yksiköissä Laakson, Malmin ja Suursuon sairaaloissa sairaanhoitajien osuus on lähes tavoitetasolla, mutta Herttoniemen sairaalassa osuus on selvästi pienempi. Sulkemalla yhden Herttoniemen sairaalan osaston ja siirtämällä vapautuvat sairaanhoitajavakanssit muille osastoille voidaan henkilöstörakennetta muuttaa. Samalla mahdollistetaan vapautuvien perus- ja lähihoitajien vakanssien osittainen kohdentaminen kotona asumista tukeviin palveluihin, kuten kotihoitoon.

Ajoittamalla sairaansijojen vähentäminen loppuvuoteen 2013 rauhoitetaan vuodenvaihteen aikainen toiminta ja mahdollistetaan muutoksen vaikutusten toteutuminen täysimääräisinä vuonna 2014.

Sairaansijojen vähentämistä ja Herttoniemen sairaalan osasto 3:n sulkemista on käsitelty yhteistoimintamenettelyn mukaisesti Herttoniemen sairaalan laajennetussa johtoryhmässä 29.5.2013, osasto 3:n henkilökunnan kokouksessa 6.6.2013 ja koko sairaalan henkilökunnan kokouksissa 12.6., 13.6. ja 22.8.2013. Asiaa on käsitelty myös Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut -osaston henkilöstötoimikunnassa 10.6. ja 2.9.2013. Toimikunta ei antanut asiasta lausuntoa.

Terveysvaikutusten arviointi

Painopisteen siirtäminen raskaammista palveluista kevyempiin kotiin annettaviin ja kotona asumista tukeviin palveluihin vaikuttaa terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä edistävästi niin, että kotona asuvien osuus iäkkäistä kasvaa. Iäkkäiden ja toimintakyvyltään alentuneiden asukkaiden ehkäisevät, hoitavat ja kuntouttavat palvelut on mahdollista tuottaa aikaisempaa asiakaskeskeisemmin ja omassa asuinympäristössä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Kristina Backlund, kaupunginsairaalan johtajalääkäri, puhelin: 050 3666781
kristina.backlund(a)hel.fi

Otteet

Ote

Virastopäällikkö
Sairaala-, kuntoutus- ja
hoivapalvelut osastopäällikkö
Kaupunginsairaalan
johtajalääkäri
Talous- ja tukipalvelu -osaston
osastopäällikkö